

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології

Кафедра менеджменту культури та соціальних технологій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Освітньо-професійна програма

«Менеджмент культури та соціальний маркетинг»

на тему: «Еко-перформанс в контексті соціокультурної діяльності»

Виконала: студентка бакалавратури

спеціальність 028

«Менеджмент соціокультурної діяльності»

РИБАЛКО А.І.

Керівник: кандидат культурології,

ст.викладач, кафедри менеджменту

культури та соціальних технологій

МІРОШНИЧЕНКО В.С.

Кваліфікаційна робота допущена до захисту

Рішенням кафедри менеджменту культури та соціальних технологій

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2023_ р.

Завідувач кафедри _____ доц. Альберт ЦЕРКОВНИЙ

(підпис)

Харків 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	6
1.1 Основні поняття кваліфікаційної роботи.....	6
1.2 Актуалізація соціальних проблем через сучасне мистецтво.....	10
1.3 Роль менеджера соціокультурної діяльності у створенні та просуванні перформансу.....	13
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СТВОРЕННЯ ПЕРФОРМАНСІВ.....	17
2.1 Аналіз сучасних соціальних перформансів в Україні.....	17
2.2 Аналіз соціальних перформансів за кордоном та мета їхнього створення....	20
РОЗДІЛ III. СТВОРЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЄКТУ «ЗА МЕЖАМИ ХУТРА».....	26
3.1 Концепція еко-перформансу.....	26
3.2 Комунікативна частина проєкту.....	36
3.3 Економічна складова проєкту.....	37
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43
ДОДАТКИ.....	47

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Чому зараз ми маємо звернути увагу на перформанс в цілому? Перформанс – це велика частина культурних індустрій і мистецтва одночасно, яка зараз тільки набирає обертів. Мені здається, що ми застаємо саме той час, коли такий різновид мистецтва, як перформанс завдає свого найвищого розвитку, наповнюється новими поняттями, творцями та розуміннями в цілому. Перформанс – це дійство, яке відбувається у режимі реального часу, що дозволяє людині повністю зануритись у те, що відбувається. Такі заходи унікальні ще тим, що кожен може знайти свій сенс в тій або іншій темі. На мою думку, перформанс є унікальною можливістю як для творця, так і для глядача проявити себе. Під час війни такі речі стали ще більше актуальними, адже ми маємо змогу показати те, що відбувається та хвилює нас тут і зараз, і зробити це у формі своєрідного мистецтва, через яке простіше донести свої думки людям.

Саме екологічна складова цікавить нас найбільше з точки зору сенсу проекту, що я хочу донести у людство. Маємо визначити, що на даний момент створено не так багато перформансів, які налаштовані саме на екологічний напрямок, але насправді така частина є також дуже важливою, і ми маємо змогу показати світові, що еко-перформанси можуть перевертати свідомість та рухати світ до екологічно правильного напрямку. Саме тому я обрала тему, яка допоможе набагато ширше розкрити цей різновид перформансів

Актуальність теми проекту, що я створюю:

Перше і основне про що я маю згадати, коли обґрунтовую важливість теми мого перформансу – це значимість життя тварин, які страждають від нерозуміння людей недоцільності вбивств заради матеріальних «цінностей». Всесвітньо відомо, що кожен рік у світі вбивають більше ста мільйонів різних тварин заради виробництва одягу з хутра.

Найгірше, що більшість людей досі не розуміють недоцільність вбивства тварин заради вироблення одягу, не розуміють цінність їхнього життя. Вони

навіть не замислюються, скільки загублених життів звірів носять на собі, коли вдягають ту саму шубу, вони не розуміють, що купівля такого одягу – це пряма підтримка вбивств. І проблема в тому, що в нашій країні на більш високому рівні ніяк не оголошується ця трагедія. Виробництво хутра чомусь досі не є забороненим.

Не можна не сказати також про те, що виробництво одягу з хутра є небезпечним також для робітників таких заводів. Це обумовлено застосуванням небезпечної хімії. Токсичні речовини, якими обробляють хутро, можуть нести за собою хронічні наслідки для здоров'я. Хутрова промисловість має вплив також на поширення таких захворювань, як COVID-19. Якщо ми обмежимо або вплинемо на обмеження продажу цього жорстокого і нікому не потрібного продукту, поширення нових пандемій стане меншим, а світ почне становитись більш безпечним та гуманним. Наша країна та світ в цілому мають стати більш свідомими і не шукати причини вдягати натуральну шубу, коли для неї вже давно вигадали альтернативу.

Тож для чого ми створюємо еко-перформанс? Насамперед для змінення цінностей і думок людей. Актуальність такого заходу, на жаль, є як ніколи високою, бо наша проблема є видатною та навіть на 50% не закритою. Чому саме перформанс? Насправді відповідь дуже проста: для того, щоб змінити цінності людей стало замало проводити мітинги та акції протестів, тому я вирішила зробити такий проект, що зможе стати переворотом свідомості. І для цього ідеально підходить саме такий різновид, як перформанс. Він має змусити людей самостійно зрозуміти, що носити на собі смерті тварин – це не показник моди. І для цього проект мусить бути таким відвертим та в якомусь сенсі навіть дзеркально жорстоким (у гарному сенсі цього слова). Бо тільки так ми зможемо змінити щось у головах цих людей.

Ступінь вивчення проблеми. Діяльність перформансів, як культурної індустрії та мистецтва в цілому наразі продовжується вивчатись та розвиватись методами взаємного обміну досвідом з іншими країнами. Для свого дослідження я використовувала літературні джерела з управління

соціокультурними проектами, менеджменту, спеціальних подій у сфері культури, вивчено літературу про культуру перформансів. Для написання роботи було використано наукові статті, підручники, офіційні статистичні данні, отримані з електронних джерел та приклади конкретних перформансів в Україні та за кордоном.

Об'єкт дослідження – соціокультурна діяльність.

Предмет дослідження – організація перформансу як складової частини сучасного соціокультурного процесу.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є аналіз перформансу, як однієї з форм соціокультурної діяльності та створення відповідного проекту.

Для досягнення поставленої мети вирішуються такі дослідницькі завдання:

- виокремити основні поняття дослідження;
- визначити роль менеджера соціокультурної діяльності у створенні та просуванні перформансу;
- проаналізувати такий феномен як «перформанс» в Україні та за кордоном;
- створити соціокультурний проект, спрямований на змінення цінностей людей щодо використання хутра тварин

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань будемо використовувати методи теоретичного та емпіричного аналізу поставленої проблеми, практичне її вирішення (створення проекту). Також використовувати аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища за допомогою: SWOT-, PEST-, та SATWOE- аналізів, дослідження проблеми та цілей проекту, побудувавши дерево проблем та дерево цілей проекту, використаний SMART- аналіз цілей проекту та WBS- структура проекту у розробці організаційної структури проекту.

В структуру бакалаврської роботи входить: вступ, три розділи, вісім підрозділів, висновки, список використаних джерел та додатки. Загальний обсяг роботи –49 сторінок.

РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1 Основні поняття кваліфікаційної роботи

Для того, щоб почати аналіз перформансів у контексті соціокультурної діяльності, нам необхідно виділити основні поняття дослідження, які ми ще неодноразово зустрінемо у роботі. Я маю більш детально продивитись та прописати їх, адже без них навряд чи можна буде рухатись далі.

Серед усієї роботи я виділяю три основні терміни – перформанс, соціокультурна діяльність та цінності людей. Чому ж я вважаю саме ці поняття найважливішими?

Почнемо з перформансу – це ключове слово моєї роботи, на якому в цілому вона будується. Перформанс – це у першу чергу мій майбутній проект, крім цього ми аналізуємо перформанс, як культурну індустрію і мистецтво в цілому, продивляємось його розповсюдженість та діяльність в Україні та світі, також аналізуємо роль менеджера соціокультурної діяльності у створенні та просуванні перформансу. Тобто це слово є дійсно важливим, і не продивившись його з усіх боків – ми не можемо йти далі[21].

Соціокультурна діяльність також є дуже важливим фактором моєї роботи. По-перше, я пишу свою роботу як менеджер соціокультурної діяльності, і свій проект я буду створювати в цьому контексті. Соціокультурна діяльність в цілому – дуже розширене поняття, і саме перформанс в ній цікавить нас найбільше, тому у самій роботі і в аналізі теми мого дослідження, я буду поєднувати ці два терміни, попередньо повністю розглянувши їх окремо.

Цінності людей – досить неочікуване поняття у дипломній роботі. Але, я обов'язково маю розглянути його більш детально. Чому? Бо це те, на що налаштований мій майбутній проект. По суті цінності людей – ключова проблема мого проекту в цілому. Він буде налаштований на змінення, перевершення їх. У чому мені допоможе перформанс. Бо перформанс, як на мене – це про переверот свідомості[29]. Тобто в моїй роботі усі ці три

ключових термінів так або інакше пов'язані один з одним. І це, як на мене, важливий момент, який ми маємо враховувати вже зараз.

Отже, що ж таке перформанс в цілому? Як на мене – це дуже провокаційне мистецтво, що відбувається у режимі реального часу. Перформанс визначається як злиття дій автора та акторів, а також втручання і залучення до нього глядача[7]. На мою думку – це найважливіше, що ми маємо сказати. Бо перформанс – це про нестандартне, нетипове мистецтво [4]. Це мистецтво «поза межами». Важливо те, що перформанс також вважається у світі не комерційним видом діяльності, його створення – не про гроші. Він про переверт свідомості, розмежування та одночасно змішування того, що вважається нормою і тим, що переходить кордони. Таке мистецтво часто вважається чимось дивним або незрозумілим[28]. Перформанс не має «правильних» відповідей, він створюється для народження нових думок. Для нього немає «правильного» місця, автор може обрати будь-яке. У цьому і фішка такого виду мистецтва – воно непередбачуване, екстравагантне, гостре[16].

Взагалі, як на мене, перформанс – це багато в чому про відносини між творцем та глядачем. Між тим, що хоче донести автор та думками тих, хто спостерігає. Бо, мені здається, що результат від перформансу в першу чергу можна сформулювати від енергії людей: і тих, що приймають участь, і тих, що дивляться [11]. Ось цей зв'язок між емоціями до початку дійства і після нього – є надзвичайно важливим. Бо кожна людина відчуває по-різному і робить різні висновки, що вже казати про думки під час безпосередньо самого перформансу. Ось це злиття емоцій є навіть складовою перформансу – таким чином глядачі стають учасниками перформансу навіть не підозрюючи цього [2].

Давайте більш детально розглянемо, які є види перформансів у світі:

- Індивідуальна вистава. Це коли творець самостійно виконує всі ключові моменти: взаємодіє з предметами та об'єктами;
- Колективна вистава. У ній беруть участь група акторів під керівництвом автора;
- Арт-перформанс. Основою для його створення є людське тіло;

- Народний перформанс. Це масова вистава із залученням великої кількості людей, які є глядачами і учасниками одночасно. Таким перформансом можуть бути демонстрації, флешмоби та інші колективні дії;

- Інтернет-перформанс. Це дія, яка відбувається у режимі онлайн, та за допомогою відеообладнання транслюється по всьому світу;

- Квест-перформанс. Він за своєю суттю є театралізованою виставою, грою, в якій є декорації та сюжет, і актори перформансу допомагають пережити сильні емоції та відчуття реальності події, яка відбувається[13].

А що ж таке соціокультурна діяльність і як вона пов'язана з перформансом? Соціокультурна діяльність – це поняття, яке у свій час прийшло на зміну терміну «культурно-просвітницька робота», тобто сенс цієї діяльності в просвітництві, вихованні, спрямованості населення на участь у конкретному соціальному середовищі. Тобто можемо зрозуміти, що перформанс впливає з нашого терміну, як вид діяльності, в яку залучено суспільство[27].

В яких сферах реалізується соціокультурна діяльність? На мою думку, треба виділити основні:

- дозвілля та дозвіллева діяльність;
- освіта та кар'єра;
- художня культура та мистецтво;
- соціально-культурна підтримка та реабілітація;
- міжкультурна співпраця та комунікація

Сама діяльність СКД впливає на змінення відносин та зв'язків між людьми, самі люди та навколишній світ.

Менеджери соціокультурної діяльності як раз і відповідають за організацію усіх сфер, за які відповідає СКД. Саме тому створення проекту, який я розробляю у третьому розділі, повністю пов'язаний з поняттями, які я описала вище [15].

Соціокультурна діяльність та перформанс грають важливу роль у формуванні суспільства та культурного середовища. Вони сприяють

комунікації, обміну ідеями та цінностями, розширюють свідомість та сприяють розвитку критичного мислення у суспільства. У соціокультурній діяльності перформанс може виконувати різноманітні функції. Він може бути засобом просування соціальних змін, викликати дискусії про актуальні проблеми, привертати увагу до соціальних проблем – це як раз стосується мого проекту, або просто надавати розвагу та задоволення глядачам. У рамках СКД перформанс може бути організований як частина культурних фестивалів, конференцій, виставок, благодійних акцій. У нашому випадку він допомагає усвідомлювати й аналізувати, сприяти розумінню та прийняттю[22].

Те, що підкріплює усе вищесказане – це цінності людей, той термін на який ми також звертаємо увагу. Цінності людей загалом – це їхні принципи та переконання, які вони вважають важливими та суттєвими у своєму житті. Цінності людини формуються на основі індивідуального досвіду, культурного впливу, вихованні, оточенні, соціальному середовищі. Для людини її цінності є основою для прийняття рішень, визначенні життєвих цілей, спрямованості на певні дії у повсякденному житті. Вони також впливають на формування відносин у родині, на роботі, з друзями. Важливо також враховувати, що цінності людей можуть відрізнитись в залежності від культури, групи. Кожна людина має право на свої особисті цінності та може змінювати їх протягом життя. Якись з них залишаться незмінними, а деякі кардинально відрізнитимуться від шляху на початку життя.

Я вже неодноразово проговорила те, що і соціокультурна діяльність, і перформанс впливає на розуміння, увагу людей до певної проблеми, на змінення їхнього ставлення до тієї або іншої ситуації, і, відповідно, змінення цінностей. Так, саме на це направлений мій проект. Я хочу за допомогою перформансу перевернути свідомість людей щодо використання хутра тварин заради створення одягу. Бо, на мою думку, саме перформанс може своєю у якомусь сенсі жорстокості та ефектності вплинути на думку суспільства та змінити її.

Тож можемо зробити висновок, що усі ключові терміни моєї роботи так або інакше пов'язані та пересікатимуться один з одним. Розглянувши кожне з цих понять окремо та разом я можу переходити до повноцінного аналізу заданих мною тем дипломної роботи.

1.2 Актуалізація соціальних проблем через сучасне мистецтво

Що як не сучасне мистецтво може так яскраво впливати на наші відчуття, цінності та емоції? Чому люди взагалі придумали розкривати важливі проблеми через мистецтво? Відповідь дуже проста – воно вражає та залишає крупний слід у думках будь-якої людини. Сучасне мистецтво ми можемо побачити своїми очима, почути своїми вухами, відчутти на дотик та емоційно, воно не залишає байдужим нікого. Адже воно зовсім різне, бурхливе, дуже емоційне, привабливе, іноді безпринципне. Сучасне мистецтво зворушує та дивує. Кожен розуміє його по-різному і в цьому його плюс. Можливість дати людям ґрунт для роздумів та зруйнувати стереотипи.

Напевно найбільше на це впливає те, що деяке мистецтво можна відчутти навіть на собі, це стосується як раз нашого перформансу. Бо у перформансі, як у різновиді мистецтва є ситуації, в яких глядач стає гравцем. Коли людина відчуває проблему на собі, вона автоматично починає більше про неї замислюватись та аналізувати. Під час такого процесу і відбувається змінення цінностей та переверот свідомості. А люди, що її оточують, у цьому допомагають, адже вони також є або учасниками, або спостерігачами і безпосередньо беруть участь у події.

Ми маємо звертати увагу на те, що мистецтво змалечку впливає на нас, як на формування особистості. Музика, мультфільми, книги, образотворче мистецтво також є проявом мистецтва і розвивають нас в певних аспектах життя. Вони виховують в нас якісь принципи, моральну позицію, цінності. Звісно буває і таке, що мистецтво викликає непорозуміння, іноді навіть неприйняття та неприємні емоції. Але навіть воно впливає на наш мозок. Усі люди різні, і те, що для когось є нормою – для іншого буде чимось

неприємним та шокуючим. І це є абсолютно нормальним. Іноді мистецтво спеціально налаштоване на те, щоб повністю шокувати, збивати нас з пантелику, це як раз і робиться для руйнування шаблонів або переоцінки цінностей. До речі, особливість незрозумілого на перший погляд витвору мистецтва полягає у тому, що воно залишається в голові набагато довше ніж щось просте та прийнятне. Зазвичай побачивши експонат, що викликає двоякі відчуття або незрозуміння в цілому, ми ще довго стоїмо і обмірковуємо саме його: «Що ж цим хотів сказати автор?», такі думки можуть натрапити не тільки на «правильну» відповідь, якої насправді можливо навіть не існує, але й на думки поза межами витвору та тематики в цілому. Тому таке сучасне мистецтво є дуже корисним для вирішення та освітлення тієї або іншої соціальної проблеми[38].

Є навіть такий термін, як нейроестетика – це власне реакція нашого мозку на витвори мистецтва та їхній вплив на нашу свідомість. У світі вже сформувався 8 принципів нейроестетики:

- Максимальне зміщення. Для демонстрації форми художники малюють її так, щоб вона була впізнана. Зображення з рисами передають фундаментальні риси реальних об'єктів;

- Ізоляція. Фокусування уваги на суттєвих рисах знижує напругу. Коли певний контур або деталь демонструються з чітким візуальним акцентом, ми отримуємо приємні відчуття;

- Групування. Вживати у природі людям у давнину допомагала здатність виявляти хижаків на фоні природи. Архітектура сучасних міст не схожа на джунглі, але на інстинктивному рівні розпізнавання складних об'єктів приносить нам задоволення. Цей принцип пояснює привабливість абстрактного мистецтва;

- Контраст. Кордони об'єктів, розфарбованих у різні тони однієї кольорової гами, важко ідентифікувати. Навпаки, контрасти спрощують завдання та приносять спостерігачеві задоволення;

- Вирішення проблеми сприйняття. Якщо об'єкт був помітним одразу, мозок сприймає ситуацію як пересічну. Задоволення приносить вирішення когнітивної проблеми;

- Огида до загальної точки зору. Об'єкти на полотні повинні бути доступні для огляду та не накладатись один на одного. У разі порушення принципу – виникає дисонанс;

- Метафора. Йдеться про візуальні аналогії між об'єктами. Ми отримуємо задоволення від спостереження неявної подібності різних форм;

- Симетрія. Симетричні форми не викликають внутрішнього відторгнення [39].

Якщо ж звертатись до прикладів, як сучасне мистецтво розкриває соціальні проблеми, то одразу згадується нещодавня ситуація на Каннському кінофестивалі, коли під час прем'єри фільму, що був створений російським продюсером, українська блогерка Ілона Чернобай влаштувала акцію протесту на підтримку України. Вона вийшла у платті, в кольорах українського прапора та вилила на себе червону фарбу, що символізувала кров і біль від воєнних дій, які робить росія наразі на території України. Це був своєрідний короткий перформанс, що стовідсотково привернув на себе увагу. Зараз про це пишуть та говорять усі ЗМІ, як українські, так і світові. Тобто поступок був поміченим, він привів до певних емоцій, надав наголосу. Чи було це мистецтвом? На мою думку своєрідно так. Короткий витвір мистецтва, за допомогою якого дівчина привернула увагу на проблему та нагадала про неї [31].

Ще один приклад розкриття соціальної проблеми, пов'язаної в екологією, через сучасне мистецтво – це проект «WasteLand» – «Земля сміття» бразильського художника Віктора Муніца. Цей проект було створено з метою висвітлення проблеми нерозуміння людьми проблеми сміття у неналежних місцях. У рамках проекту автор створив величезний інсталяційний витвір, використавши для цього 50 тонн сміття, як матеріал, цим самим він зобразив проблему збільшення відходів, недостатню утилізацію та забруднення довкілля. Проект не тільки привернув увагу до проблеми, але і вплинув на громадську

свідомість. Бо кожен з людей замислився про власну роль у створенні сміттєвої ями та необхідності почати зміни з себе. Цей проект став прикладом, як сучасне мистецтво може використовуватись для висвітлення соціальних проблем та змін у суспільстві. Мистецтво має потужну силу – треба лише навчитись нею користуватись.

Також хочеться згадати про нашу, українську популяризацію способу розповсюдження вирішення соціальних проблем через мистецтво. В Україні довгий час існував телепроект під назвою «Топ-модель по-українськи» - це модельний проект, в якому часто робили завдання, направлені на вирішення/розповсюдження інформації про різні соціальні проблеми. Фастфешн, ВІЛ та СНІД-інфіковані, екологічні проблеми, війна та інші. І як раз на цьому проекті частіше за все вони робили це через перформанс – сучасний вид мистецтва. Усе це виглядало дуже ефектно та, звісно, завдяки мільйонам переглядів в інтернеті, на телебаченні завдавало оклику, що робило деякі проблеми, про які людство може навіть ніколи не замислювалось, відомими. І це дуже гарно працює на сприйняття людей, адже якщо проблема поширюється у відомому шоу, ще й так яскраво, саме через мистецтво зйомки, показів та фотосесій, вона стає більш цікавою для людей.

Тож можна сказати, що сучасне мистецтво є одним з найкращих способів розповсюдження та надання наголосу будь-якій соціальній проблемі.

1.3 Роль менеджера соціокультурної діяльності у створенні та просуванні перформансу

Менеджер соціокультурної діяльності – це людина, яка створює ідею, організовує процес, вигадує шляхи просування та відповідає за всі інші організаторські процеси будь-якого проекту. Не винятком є і перформанс.

Як часто ви зустрічали перформанси від невідомих авторів, які набули справжнього оклику та успіху? Можливо багато талановитих авторів не розкрились саме тому що в них не було людини, яка може з професійної точки зору розробити стратегію просування проекту в маси, порад щодо

унікальності ідеї тощо. Менеджер соціокультурної діяльності безсумнівно знає певні фішки, які можна використовувати у створенні та просуванні перформансу. Тому коли він береться за цю справу, він точно знає що і як робити. Для того, щоб я сама, як менеджер соціокультурної діяльності, гідно могла представити свій проект, маю розповісти, як саме моя роль менеджера відіграє у створенні та просуванні перформансу.

Менеджер СКД у створенні та просуванні перформансу відповідає за такі аспекти:

- Аналіз цілей проекту та визначення цільової аудиторії. Визначення цілей проекту та вивчення потреб цільової аудиторії грає велику роль у створенні будь-якого проекту. Адже правильно вирахована аудиторія допоможе налаштувати проект на правильне русло. Менеджер соціокультурної діяльності повинен розуміти, які проблеми або потреби існують у спільноті, на яку налаштований проект;

- Розробка концепції проекту. Вибір та розробка оригінальної ідеї також лежить на плечах менеджера, адже від цього залежить успіх перформансу. Ідея грає дуже велику роль, бо зараз людей досить важко вже чимось здивувати. Завдання менеджера СКД віднайти щось дійсно вражаюче. Концепція проекту також має бути розрахованою заздалегідь, адже ми маємо розуміти на кого, чому і з якою метою він створюється. І тим паче – як саме він буде відбуватись;

- Планування та координація. Менеджер має створити детальний план проекту, включивши до нього часові рамки, ресурси, бюджет та учасників. Менеджер повинен керувати командою, розподіляти обов'язки між ними, а також забезпечувати взаємодію з партнерами, спонсорами та іншими зацікавленими сторонами;

- Залучення ресурсів. Дуже важливий фактор, без якого жоден проект не зможе існувати. Пошук фінансування, спонсорів та партнерів для проекту. Менеджер соціокультурної діяльності повинен розробити стратегію залучення ресурсів та партнерства, щоб забезпечити успішну реалізацію проекту;

- Організація подій та активностей: Планування та проведення соціокультурних подій, виставок, концертів, семінарів тощо, які спрямовані на досягнення цілей проекту. Менеджер повинен вміти ефективно організовувати та координувати роботу з учасниками та партнерами, забезпечувати високу якість подій та задоволення потреб аудиторії;

- Реклама. Ми маємо розуміти, що просування проекту неможливо без налаштування та знаходження правильних джерел реклами. Кожен перформанс налаштований на певну аудиторію, і тому для кожного проекту потрібно правильно розробити рекламну стратегію та увімкнути потрібні канали комунікації;

- Моніторинг та оцінка. Вже у самому процесі реалізації перформансу менеджер СКД також має не забувати про відстеження прогресу проекту, аналіз результатів та оцінку ефективності. Менеджер повинен систематично оцінювати виконання проекту, вимірювати його вплив та коригувати стратегію, якщо необхідно;

- Звітність. Після завершення проекту менеджер має підготувати звіти про виконання проекту для зацікавлених сторін, наприклад, спонсорів. Менеджер повинен забезпечити чітку та зрозумілу звітність про результати проекту, використовуючи відповідні комунікаційні засоби та формати;

- Спілкування та зв'язки: Встановлення та підтримання партнерських відносин зі зацікавленими сторонами, спільнотою та місцевими органами влади – не менш важлива сторона відповідальності менеджеру, це впливає на майбутній розвиток проекту або певної людини в цілому. Менеджер повинен бути здатним вести ефективну комунікацію, вирішувати конфлікти та забезпечувати сприятливу атмосферу співпраці.[26].

Менеджер соціокультурної діяльності відіграє правда дуже значиму роль у створенні будь-якого проекту. Адже саме він розуміє з професійної точки зору, наскільки важливі деякі деталі, які не бачить звичайна людина[24].

Висновки до розділу I

Ключовими поняттями моєї роботи є перформанс, соціокультурна діяльність та цінності людей. Усі вони пов'язані між собою та неодноразово пересікаються в моїй роботі. Сучасне мистецтво має дуже потужну силу для того, щоб розвивати поширення та вирішення будь-яких соціальних проблем. Саме тому ми обираємо перформанс, як спосіб розповсюдження проблеми нерозуміння людьми цінності життя тварин та недоцільності використання їхнього хутра заради створення одягу. Також робимо висновок, що менеджер соціокультурної діяльності відіграє дуже велику роль у створенні та просуванні перформансів в цілому.

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СТВОРЕННЯ ПЕРФОРМАНСІВ

2.1 Аналіз сучасних соціальних перформансів в Україні

На мою думку, в Україні взагалі дуже мало розвинута сфера перформансів. Здається, люди просто не розуміють, наскільки потужну силу має сучасне мистецтво, а особливо перформанси, якщо ми говоримо про поширення соціальних проблем, намагання вирішити їх та відкрити людям очі. Але це дуже дарма, адже перформанси – це про переверот свідомості, нетипове і провокативне мистецтво, як на мене, це чудовий шанс говорити про соціальні проблеми не тільки словами, а й діями. Тим паче, що люди набагато краще починають розуміти проблему, коли відчують її на собі. Перформанс – як раз той вид мистецтва, що дозволяє повністю залучати людину у процес, а тим самим робити з глядача учасника. По-перше, такі перформанси набувають великого оклику, а по-друге, вони розкривають проблему з нової сторони. [32].

Але все ж таки ті соціальні перформанси в Україні, що ми маємо, є важливою складовою соціокультурної діяльності, яка спрямована на зміну свідомості, соціальних стереотипів та структур у суспільстві. Вони можуть виконуватись через різні мистецькі, театральні, музичні або виставкові форми.[6].

Давайте розглянемо конкретні приклади соціальні перформанси, що створювались в Україні:

1. «Музей ідей».

Цей проект був започаткований у Києві. Його особливість полягає у тому, що він включає в себе ряд інтерактивних соціальних перформансів. У цьому музеї глядачі можуть долучитися до різних виставок та взаємодіяти з різними експонатами, які народжують роздуми про суспільні питання та соціальні проблеми. Цей проект має на меті привернути увагу до важливих тем, таких як: людські права, рівність, екологія, міграція.

Наприклад, в одному з експонатів глядачі можуть поставити себе на місце людей з обмеженими можливостями та відчути, яким чином середовище може бути недоступним для них. Це стимулює глядача замислитись про потреби та проблеми людей з обмеженими можливостями та спонукає до пошуку

інклюзивних рішень у суспільстві. І це найкращий спосіб змусити людину боротись з проблемою, як я вже казала, відчуті її на собі.

Проект «Музей ідей» є прикладом одного з соціальних перформансів в Україні, який використовує мистецтво та інтерактивність, щоб стимулювати обговорення соціальних питань та сприяти позитивним змінам у суспільстві.

2. «Запитай мене».

Цей проект був започаткований з метою привернути увагу до проблем та стереотипів, з якими зіштовхуються люди з інвалідністю. Адже насправді звичайні люди рідко звертають увагу, наскільки непросто людям з особливостями стикатись з такими простими, як для нас, речами.

У рамках проекту «Запитай мене», люди з різними видами інвалідності стали живими «експонатами», а саме у вигляді відкритих зустрічей, виставок або публічних заходів. Глядачі мали можливість поспілкуватись з цими людьми, поставити запитання та дізнаватись про їхнє життя, досвід та проблеми, з якими вони стикаються.[20].Здається, що картинка перформансу дуже проста, вона не вражає якимось екшеном, неймовірними ідеями, але все ж таки працює – відкриває очі на прості речі, які ми маємо знати та усвідомлювати. Він дає можливість глядачам побачити індивідуальність та потенціал кожної людини, незалежно від її фізичних обмежень. [17].

Так як я планую створити в якомусь сенсі провокаційний та нетиповий перформансв Україні, мені стало цікаво дослідити, чи були подібні за емоціями перформанси в нашій країні. Як виявилось, було декілька дійство цікавих та іноді навіть ризикованих проектів, про деякі з них хочеться розповісти більш детально:

3. «Медова хода».

Цей перформанс відбувся у 2017 році в Києві і був спрямований на привернення уваги до проблеми корупції та бездіяльності влади. У рамках «Медової ходи», учасники заходу, одягнені у білий однаковий одяг, несли великі банки з медом та імітацію грошей. Вони пересувались вулицями міста та вбивали гроші в мед, символізуючи корупцію та зловживання нею владою. При

цьому, учасники підгодовували прохожих ложками меду, що символізувало спробу змінити ситуацію шляхом «солодких обіцянок». Погодьтесь, досить нетиповий та сміливий перформанс. Його задумка справді вразила мене, бо таку ідею я не зустрічала раніше. Особливо мене вразив формат «солодких обіцянок», до речі, також можна сказати, що це був перформанс, де глядачі самі того не розуміючи, стають учасниками. І це дуже круто, адже ми можемо привернути ще більше уваги на проблему[12].

Звісно він викликав суперечливу реакцію у людей. Частіше за все суспільство не готові сприймати щось таке спокійно, тим паче, коли відчують його на собі. Він став метою обговорення та критики системи корупції в Україні, а також недостатньої ефективності зусиль уряду щодо боротьби з цією проблемою [19].

Я вирішила роздивитись більш детально не тільки провокативні перформанси, а й перформанси, які вже відбулись в Україні, направлені безпосередньо на захист тварин. Цікаво проаналізувати саме провокацію у контексті з темою тварин, адже мій проект буде налаштований саме на це [10]. І буде поєднувати у собі провокацію, відвертість, несподіванку та емоційність. Переглянувши декілька перформансів направлених на захист тварин, вирішила виділити один з них:

4. «Ключ волі».

Цей перформанс відбувся у 2018 році, у Києві та був організований з метою привернути увагу до проблеми в'язниць для тварин.

Учасники перформансу виступали у вигляді в'язнів, які символізували тварин, що утримуються у невідповідних умовах в зоологічних садах, цирках та інших закладах. Вони носили ланцюги та клітки, а також тримали великий ключ, який символізував ключ до волі для тварин. Учасники перформансу прогулювалися по вулицях міста і розмовляли з глядачами, нагадуючи про права тварин та необхідність поважати їхнє життя та благополуччя. Вони також роздавали інформаційні брошури про проблему утримання тварин у невідповідних умовах та пропонували способи допомогти [25].

Цей перформанс мав мету – підвищити свідомість і спонукати громадськість для підтримки заходів, спрямованих на покращення життя тварин. «Ключ волі» став ефективним засобом привернення уваги до проблеми захисту тварин та залучив багатьох людей долучитись до руху за їхні права та благополуччя [37].

Хоч я і привела цікаві приклади соціальних перформансів в Україні, можу сказати, що ця тематика не так поширена у нас, як за кордоном. І мені здається, що саме тому ми маємо створювати якомога більше таких перформансів, що будуть змінювати людей та їхню свідомість. Цей рух у культурі можна і треба розвивати. Особливо у нашій країні, де багато тем все ще не є настільки розкритими та вирішеними, як в інших.

2.2 Аналіз соціальних перформансів за кордоном та мета їхнього створення

Після того, як ми проаналізували перформанси в Україні, звісно, необхідно продивитись і досвід у цій сфері за кордоном. На мою думку, в інших країнах, таких як США, Англія, Італія, Іспанія, Франція тощо, набагато більше розвинута культура соціальних перформансів. Вони більше створюють такі проекти, менше бояться висвітлювати ту або іншу тему, яка у нас може вважатись «провокаційною». Люди за кордоном більше розуміють важливість поширення соціальних проблем, навіть тих, що не стосуються їх напряму. І це дуже важливо і добре. Мені здається, що Україні треба брати приклад з таких країн. Поширення проблеми через мистецтво – це актуально, сучасно, а найголовніше – дієво [1].

Що найголовніше для соціального перформансу? Звісно ж, його аудиторія. Те, наскільки вона готова сприймати ідею, наскільки розвинена в цілому, вік, життєві цінності, переконання – усе це впливає на результат від перформансу. Ми створюємо соціальні проекти, щоб світ мав змогу побачити більше, відкрити очі на проблему, поширити способи її вирішення, і те, наскільки глядач зрозуміє це і підтримає резонанс, напряму залежить також від

автора перформансу. Звісно, ми не можемо прорахувати думки людини наперед, але можемо зрозуміти, яка аудиторія приблизно підійде під той або інший вид перформансу. Також цей момент дуже залежить від теми самого перформансу, якусь соціальну проблему можна вирішити просто розмовою, простою дією, приклад такого я вже наводила у пункті 2.1, коли казала про перформанс «Запитай мене» в Україні. Але деякі теми вимагають лише резонансного ходу, провокацій, шокової терапії, бо просто слова вже не допомагають, потрібні реальні дії, що будуть перевертати свідомість. Проаналізувавши перформанси за кордоном, можу сказати, що вони мають більшу сміливість, ніж українські, можливо тому багато соціальних проблем, що досі є табу або не вирішеними в Україні, вже давно інакше сприймаються за кордоном? [23].

Розглянемо декілька реальних прикладів соціальних перформансів за кордоном:

1. «OneBillionRising»

«OneBillionRising» є глобальним рухом, що був створений у 2012 році з метою привернути увагу до проблеми насильства щодо жінок та дівчат. Він щорічно проводиться у багатьох країнах, на даний момент цю ініціативу підтримало більше 200 країн світу. А з 2013 року до нього доєдналась і Україна[33]. Ідея полягає в тому, щоб люди зійшлися на площах та вулицях своїх міст, танцюючи разом у певну дату. Цей перформанс має символічне значення і виступає проти насильства, зокрема сексуального насильства, яке впливає на мільярд жінок по всьому світу.

Учасники акції вдягаються в червоне, що символізує любов та солідарність, та разом виконують хореографію, що показує сили та єдність. Ця акція не лише піднімає свідомість суспільства про проблему насильства щодо жінок, але й спонукає громадськість до дії та підтримки захисту прав жінок у всьому світі.

«OneBillionRising» став великим соціальним рухом, який об'єднує активістів, художників, танцюристів та просто небайдужих людей у боротьбі за

права жінок та протидію насильству. Він вже привернув увагу громадськості до цієї важливої проблеми та спонукає багато країн внести зміни у законодавстві та політиці щодо захисту жінок [5].

Звісно, оглянувши тему свого перформансу, який я створюю у третьому розділі, я почала замислюватись про досвід інших країн в екологічній тематиці сфери соціальних перформансів. Мені стало цікаво, наскільки вона розвинута не тільки в Україні. Тому у своїй роботі я хочу навести приклад одного з екологічних перформансів за кордоном.

2. «WashedAshore»

Проект було створено у Сполучених Штатах Америки, з метою підвищення усвідомлення проблеми забруднення пластиком води світу.

«WashedAshore» поєднує мистецтво та екологію, перетворюючи зібрані з пляжів пластикові сміттєві вироби у великі скульптури морських тварин. Команда художників працює разом з добровольцями, вони збирають пластикове сміття і перетворюють його на вражаючі мистецькі інсталяції.

Скульптури, виконані з пластикових пляшок, пляжних килимків, рибальських сіток та інших пластикових відходів, демонструють різноманітні види морських тварин, які потерпають від забруднення пластиком. Це каже нам не тільки про проблему забруднення в цілому, а й показує реальні наслідки того, як від цього страждає природі та тварини. Вони виставляються на громадських майданчиках, в музеях та галереях, тим самим просто кричать про проблему забруднення океанів[8].

Цей проект спонукає до задуму та відчуття відповідальності за наше спільне навколишнє середовище, наголошує на необхідності діяти, щоб зменшити використання пластику та відновити здоров'я нашої екосистеми.

Не оминула я також соціальні проекти за кордоном, направлені на захист тварин. Звісно, бо мій проект поєднує у собі екологічну складову разом із захистом тварин.

3. «TheLastDance»

Проект «TheLastDance» був створений у Китаї, його мета полягала у тому, щоб звернути увагу на незаконну торгівлю та вбивство певних видів тварин, зокрема тигрів та слонів. Цей перформанс був організований колективом художників: активістів та захисників тварин.

У рамках проекту, унікальні скульптури тигрів та слонів були створені з розірваних металевих ланцюгів та інших матеріалів, що символізують жорстоке відношення до тварин та їхнє поневолення. Скульптури були виставлені на площі та в інших громадських місцях для привернення уваги глядачів та медіа.

Крім того, активісти влаштовували виставки та перформанси з участю місцевих мешканців. Вони використовували танці, музику та інші виразні форми виступу, щоб привернути увагу громадськості до проблеми торгівлі та вбивств тварин.

Проект «TheLastDance» у Китаї дуже гарно спонукав людей до дій. Він мав на меті привернути увагу уряду, місцевих організацій та громадськості до проблеми в цілому та способів її вирішення.

Якщо ми вже збираємо уламки мого майбутнього проекту: екологія, захист тварин, то ми просто не можемо не звернути увагу на перформанси з ноткою провокації. А саме тому наступний перформанс, який я хочу привести у приклад з-закордонних проектів, буде містити у собі провокацію і порушення певних «норм» суспільства.

4. «ThePinkMan».

Один з провокаційних соціальних перформансів за кордоном, не обмежений певним містом або країною, бо автор пересувається по світу – це «ThePinkMan» («Рожевий чоловік»), створений італійським художником Марко Енвалді.

У цьому перформансі Марко Енвалді вбирається в рожевий костюм із застібками та маскою, що повністю приховує його обличчя. Він виконує різні дії, які провокують реакцію глядачів та викликають запитання про соціальні проблеми та стереотипи [9].

Персонаж «рожевий чоловік» символізує анонімність та нейтральність, а його рожевий колір викликає асоціації з гендерною рівністю та розбавленням стереотипів. Ця проблема досі, на жаль, є дуже актуальною, бо люди чомусь вважають, що можна засуджувати людей за їхні відчуття, почуття, вподобання залежно від статі. І це не є нормою, бо ми живемо у 21 сторіччі і досі гадаємо, що маємо право розповідати людям, що вони мають робити і як їм жити. Звісно це стосується адекватних питань, які не виходять за рамки закону.

Через свою провокаційну зовнішність та взаємодію з глядачами, Марко Енвалді спонукає людей задуматись про суспільні норми, ролі та очікування. Вчить суспільство дивитись в першу чергу на себе і припинити засуджувати. Бо ніколи ніхто не має відповідати ідеальній картинці світу когось. Усі ми різні. І такі речі як зовнішність, емоції, стиль одягу, почуття, думки та інше має поважатись суспільством, а не навпаки ставати причиною розколів[36].

Цей перформанс став інструментом для пошуку нових перспектив, підпалив дискусії про соціальні проблеми та стимулював глядачів до саморефлексії та змін у світогляді.

В цілому, можна виділити такі плюси і мінуси перформансів конкурентів в Україні та за кордоном:

Плюси:

- Більшість конкурентів не бояться ризикувати;
- Перформанси за своєю складовою є дуже емоційними;
- Люди підхоплюють їхнє поширення;
- Піднімаються актуальні соціальні теми;

Мінуси:

- Деякі проекти обмежені у просторі;
- Не всі перформанси активно підтримуються та сприймаються суспільством;
- Деякі перформанси вимагають великих фінансів;
- Проєктам в Україні не вистачає сміливості

Висновки до розділу II

Перформанси дійсно, як у світі, так і конкретно в Україні є дуже різноманітними. Дуже добре те, що люди стали використовувати сучасне мистецтво для поширення соціальних проблем, адже це справді сильно впливає на ступінь їхнього вирішення. Чим більше розголосу ми надаємо проблемі, тим швидше вона набуває резонансу та вирішується. А робити це через мистецтво – найкращий варіант, адже наглядне, шокує рішення, яке використовується у перформансі, впливає на те, наскільки людину торкнеться та зацікавить проблема. На мою думку, українським авторам варто бути більш сміливими, так поширення соціальних проблем піде швидше. Людям потрібне щось таке, що переверне їхню свідомість, бо не так легко сконцентрувати увагу нашого суспільства на будь-що. В цілому, варто сказати, що світ наповнюється новими соціальними і не тільки перформансами, що свідчить про серйозний розвиток культури та розширення світогляду людей.

РОЗДІЛ III. СТВОРЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЄКТУ

«ЗА МЕЖАМИ ХУТРА»

3.1 Концепція еко-перформансу

У чому полягає основна проблема мого майбутнього проекту?
Найголовніше – нерозуміння людей цінності життя тварин та недоцільності

вбивства їх заради створення одягу. Вони навіть не замислюються, скільки загублених життів звірів носять на собі, коли вдягають ту саму шубу, вони не розуміють, що купівля такого одягу – це пряма підтримка вбивств. І проблема в тому, що в нашій країні на більш високому рівні ніяк не оголошується ця трагедія. Виробництво хутра чомусь досі не є забороненим[34].

Чому проблема вбивства тварин заради хутра існує? Чому світ досі не відмовився від цього жорстокого дійства? Відповідь очевидна: поки є попит – буде і виробництво. Але чому люди досі вважають доцільним використання натурального хутра тварин для своїх забаганок? Вони вигадують причини для цього, коли насправді не розуміють наслідків. Насправді у сучасному світі немає жодної причини, щоб продовжувати споживати такі речі. Шуби – це не модно, від них відмовляються зірки, відомі бренди та різні країни[3].

Італійський бренд Valentino заявив, що відмовиться від натурального хутра вже на початку 2022 року. Таким чином, Valentino приєднався до групи з понад 1500 інших брендів, які вже відмовилися від використання хутра.

На церемонії MetGala відома співачка Біллі Айліш погодилася вдягти сукню OscarDeLaRenta за умови, що компанія відмовиться від використання хутра. Співачка заявила: «Для мене велика честь бути каталізатором і бути почутою в цьому питанні. Я закликаю всіх дизайнерів зробити те ж саме».

Найбільшою хутровою перемогою в модній області, стала відмова модного дому Kering від використання хутра у своїх колекціях з 2022 року. Так, YvesSaintLaurent та Brioni, останні бренди модного дому, в яких досі було хутро в колекціях, повністю перейшли на штучне хутро у 2022. Kering — французька багатонаціональна корпорація, що спеціалізується на товарах розкоші. Їй належать будинки моди Gucci, YvesSaintLaurent, Brioni, AlexanderMcQueen, Balenciaga та інші [14].

Для того, щоб зануритись у створення проекту, необхідно визначити більш детально усі його проблеми та обдумати способи вирішення. Для цього я зробила «Дерево проблем», що дозволить більш детально оглянути питання в цілому.

рис. 2.1. Дерево проблем

Тож проаналізувавши проблему більш детально, виділивши основні її причини та наслідки ми можемо створити продукт, що буде дійсно працювати.

У сучасному світі носіння одягу з натурального хутра є не тільки недоречним, а й жорстоким. Це не має ніякого сенсу, і люди, що вдягають шубу, зараз виглядають більше безглуздо, ніж стильно, як вони думають. Натуральне хутро – це зовсім не про моду. Це про безжалісні вбивства. Рівень заможності при бажанні можна виявити іншими речами, для цього зовсім не потрібно тягти на собі трупи тварин [30].

Наразі в світі є неймовірна кількість альтернативного теплового одягу, це не тільки куртки на основі пуху, це також і одяг з такого ж теплового еко-матеріалу, а також при бажанні носити хутро тварин можна придбати одяг з хутра лами

або овечки, для його створення тваринок не вбивають!, їх підстригають, тому тварини не страждають[35].

Традиції, на які спираються люди, коли купляють натуральне хутро – це про намагання виправдати свою причетність до вбивств тварин. Зараз ми знаходимося не у моменті виживання, а у моменті розвитку суспільства, і нам не потрібно вбивати людей заради того, щоб зігрітися.

Я маю на меті створити проект у вигляді перформансу, що має викликати сильні почуття відрази від подібного одягу, змінить традиції, буде спонукати людей до дії – відмовитись від споживання натурального хутра та просувати цю ідею в маси. Якщо хоч одна людина після відвідання перформансу відмовиться від споживання натурального хутра, я буду вважати це за свою перемогу.

Перформанс, що я створюю, буде мати назву «За межами хутра». Чому саме така назва прийшла до моєї голови, коли я вигадала концепцію перформансу? Бо дії, які відбуватимуться у процесі, мають дуже близький сенс до назви. У проекті хутро буде ніби скидатись з плечей, і воно буде символізувати тягар, який несе на собі люди, вдягаючи шубу з трупів тварин. Тобто ми виходимо і виводимо людей поза межі хутра і їхньої свідомості. Також назва мого проекту одразу викликає асоціації з альтернативними рішеннями. Тобто: що знаходиться за межами хутра? Альтернативний одяг з еко-матеріалів, який не буде гірше зігрівати, виглядати тощо.

Концепт проекту – модельний показ – перформанс: дві дівчини, нафарбовані дуже «яскраво» (карикатура на образ жінок, що вважають шубу чимось модним) виходять з клітки, несуть на собі тягар у вигляді дуже важкої та великої шуби. Вони йдуть важкою, замученою ходою. Або ж навпаки відіграють радість та задоволення від своєї шуби та себе самих у ній.

На середині подіуму одна з них проколює іншій в області серця мішечок з «кров'ю» (відображає вбивство тварин), цей момент як раз є ключовим, адже це кульмінація – надходження свідомості, після чого дівчина продовжує нести «криваву» шубу самостійно і повертається до клітки (наглядно показує, що відчуває людина, яка купує та споживає культуру одягу з натурального хутра).

Слоган проекту: «Той, хто носить шубу – стає співучасником вбивства». Проект буде в якомусь плані жорстоким, це зроблено для того, щоб людина зрозуміла, як вона виглядає, коли вдягає шубу, і що насправді несе за собою ця покупка.

Для того, щоб повністю передати емоційну складову мого перформансу, адже він має яскраво виражену візуальну частину, я вирішила провести фото та відео зйомку, в яких моделлю була я сама. Моєю метою було налаштувати глядача на емоцію, візуалізувати проект на собі та передати його сенс наглядно [18].

Сутність зйомки є такою ж, як і концепт перформансу.

Перша частина – я самовдоволена шубою та самою собою у ній, виражаю яскравий настрій насолоди та задоволення[ДОДАТОК А]

Друга частина – усвідомлення того, що я стаю співучасником вбивств та тягну на собі смерті тварин, зовсім інша емоція, такий ніби контраст. Можна назвати це переродженням. У цій частині зображена не лише емоція страждання і болі. Є також кадри з руками, що закривають лице. Вони символізують заплющення суспільством очей на проблему[ДОДАТОК Б]

Якщо ми беремо до уваги саме фотосесію – приставляємо два кадри з різних частин і ставимо між ними знак «⇒», цей символ означає, що те, коли людина носить шубу і насолоджується нею дорівнює тому, що вона несе на собі смерть і радіє цьому[ДОДАТОК В]

Чому потрібно робити проект з дуже вразливою складовою? Люди перестали розуміти прості речі і навіть не звертають на них увагу. Мітинги, петиції, протести, акції, направлені на змінення цінностей – не мають жодного сенсу. Влада не чує думки малої кількості людей, і сама не розуміє, чому так не має бути, а меншість, що зараз адекватно мислить не може донести це до іншої, на жаль, більшості людей[3].

Люди не розуміють, чому вбивати тварин заради одягу – ненормально, недоцільно та жорстоко. Для них ці поняття ніби самі собою зрозуміле, ніби вони не носять на собі трупи тварин. Багато з них навіть про це не

замислюються. Через жорстоку складову проблеми, яку ніхто так не хоче помічати, я хочу зробити перформанс, що буде саме відображати цю жорстокість не лише на словах, але і у «дії». Треба показати людям справжню криваву сторону цієї «розкоші», яку так сильно бажає отримати більшість з них.

Таблиця 1.1. SWOT-аналіз

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - визначені цілі проекту - велика цільова аудиторія - унікальність проекту - проект, що чіпляє - свідома частина суспільства 	<ul style="list-style-type: none"> - може викликати непорозуміння суспільством - люди не готові сприймати - люди часто не можуть зізнатися, що були не праві - складно знайти спонсорів
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - досягнення цілей проекту - різноманітні сторони теми 	<ul style="list-style-type: none"> - нерозуміння суспільством - не знайти спонсорів

SWOT-аналіз робиться для: розуміння проекту, оцінки його слабких та сильних сторін, загроз та можливостей.

Таблиця 1.2. PEST-аналіз

Політичні	Економічні
Влада, яка не приймає закон щодо заборони використання хутра тварин	Підприємства, що направлені на вироблення такого одягу
Соціокультурні	Технологічні
Нестандартність проекту, що може викликати непорозуміння	Розвиток технологій

Таблиця 1.3. CATWOE-аналіз

	Класичне визначення	Нове визначення	Приклади питань	
С	Clients	Бенефіціари	Кого дана проблема зачіпає найбільшою мірою? Які їхні права порушуються? Що вони виграють від її вирішення?	Захисники тварин, порушуються права на захист тварин, виграють захищення своїх прав
А	Actors	Стейкхолдери	Чиї ще інтереси зачіпає проблема? Якими є їхні очікування? На що вони готові для розв'язання проблеми?	Виробництва, що роблять одяг з еко матеріалів не користуються такою популярністю поки існують шуби з натурального хутра, вони знецінені та вважаються не достатньо практичними. Можуть стати спонсорами
Т	Transformation	Тип перетворення / зміни	Які саме процеси викликають проблему? Які з них потребують змін і в якому «напрямі»?	Вбивства тварин заради хутра, недостатнє розповсюдження цінностей життя тварин
W	WorldView	Загальний вплив проблеми на громаду/ устанovu	Як вирішення / не вирішення проблеми вплине на громаду / устанovu в цілому?	Закриття заводів, зрушення економіки, поліпшення екосистеми світу та свідомості людей
О	Owner	Особи, які приймають рішення	Хто може приймати рішення, важливі для вирішення даної проблеми? З ким ще	Влада, самі люди

			потрібно це узгоджувати?	
E	Environmental constraints	Зовнішні фактори та обмеження	Чи існують якісь законодавчі, соціально-економічні, екологічні або інші обмеження, що заважають вирішенню проблеми?	Закони, що дозволяють використовувати хутро тварин

Перед початком створення проекту ми маємо виділити його основні цілі та завдання, для цього треба зробити SMART-аналіз цілей проекту.

Таблиця 1.4. SMART-аналіз цілей проекту

1	Specific	Зробити проект, направлений на змінення цінностей людей, щодо використання хутра тварин та зменшення популярності одягу з натурального хутра в Україні
2	Measurable	Проект буде вважатися вдалим, якщо: зменшиться цифра смертності тварин заради хутра, відмовляться від хутра ті, хто був присутнім на показі, при цьому до проекту був споживачем хутра
3	Achievable	Модельний показ з сильним задумом
4	Realistic	Зменшить вбивство тварин, зменшить споживачів натурального хутра
5	TimeBound (timed)	Результат має проявитися протягом року таких показів

Основними цілями проекту є:

- змінити цінності людей щодо використання хутра тварин;
- зменшення попиту на одяг з натурального хутра тварин;
- привернення уваги до проблеми
- наголошення на важливості проблеми для суспільства

Основними завданнями проекту є:

- провести модельний показ з соціальною складовою;
- зробити проблему більш розкритою;
- зачепити за живе споживачів;
- знайти постійних спонсорів
- висвітлювання у ЗМІ

Наша основна цільова аудиторія – це люди, що споживають хутро, ті, хто виробляють одяг з натурального хутра, виробники одягу з еко-матеріалів, захисники тварин. Вік цільової аудиторії від 16 до 60 років. Мають дуже широкий спектр. Вони різні як за віком, так і за соціальною позицією, але обидві категорії можуть сприймати проект.

Перші – ті хто вживають та виробляють, другі – ті, хто відмовляється та робить кроки до того, щоб світ відмовився від споживання хутра тварин.

Бенефіціарами проекту є:

Захисники тварин, страждають від порушення прав на захист тварин, від проекту вони виграють захищення своїх прав.

Стейкхолдерами проекту є:

Виробництва, що роблять одяг з еко-матеріалів не користуються такою популярністю поки існують шуби з натурального хутра, вони знецінені та вважаються не достатньо практичними. Можуть стати спонсорами.

Ключовими факторами успіху проекту можна назвати:

- чіткість цілей проекту та їх досяжність;
- результат проекту;
- знаходження моделей – професіоналів своєї справи, які зможуть донести сенс проекту;
- знайдення спонсорів;
- ефективна комунікація з цільовою аудиторією, ЗМІ та громадськістю;
- наявність чіткого плану дій;
- ефективне управління проектом.

Організаційна структура проекту:

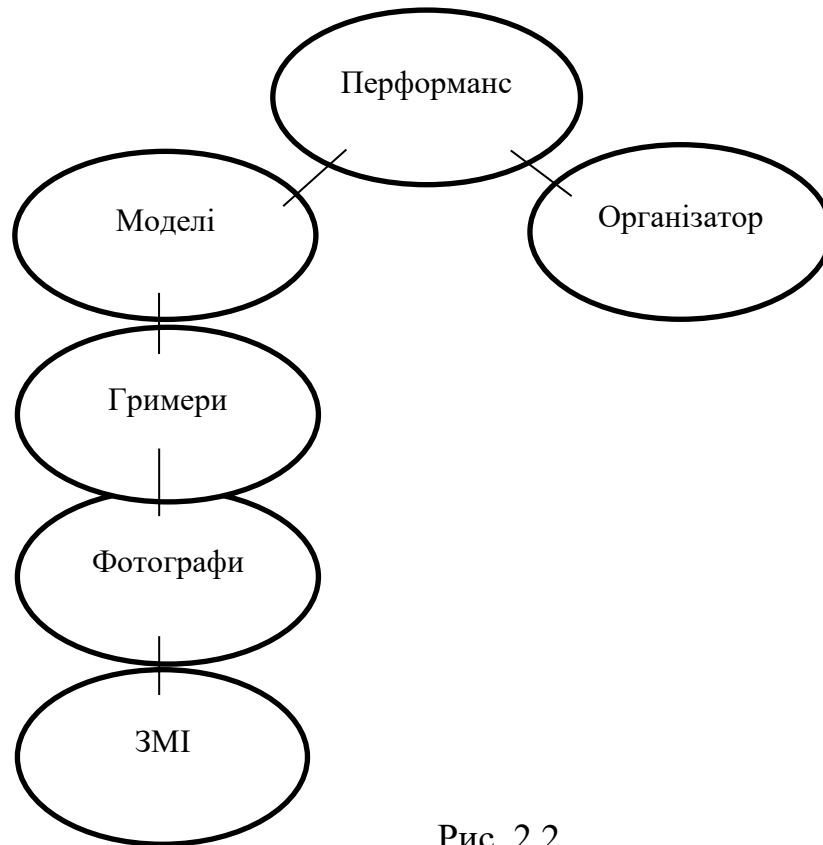

Рис. 2.2

Організаційна структура проекту

Перформанс, у створенні та виконанні якого беруть участь: організатор, моделі, фотографи, гримери, ЗМІ.

Організатор проекту виконує такі функції – планування проекту, написання його сценарію, знаходження спонсорів, створення реклами, залучення ЦА, розподілення обов’язків, розрахунок бюджету, аналіз проекту, втілення його у життя, контроль процесів.

Моделі виконують такі функції – спонукання до дії, зворушення публіки, привертання уваги на себе як роль проблеми у суспільстві, чітко виконана робота.

Гримери мають відтворити на моделі проблему наглядно, вони привертають увагу, роблять модель тою, хто запам’ятовується, неповторною.

Фотографи виконують такі функції – привернути увагу суспільства на проект з зовнішньої сторони, для тих, хто не може бути присутніми, яскраві фото, що будуть приваблювати увагу та передавати емоційний стан.

ЗМІ – запрошені люди, що будуть за допомогою відео та фоторепортажів, інтерв'ю та іншим висвітлювати проблему для всієї країни.

Наступним етапом є створення матриці RACI або матриці відповідальності проекту, яка будується для розподілу відповідальності за певний набір робіт між їх виконавцями – призначення кожному пакету робіт конкретних виконавців.

Таблиця 1.5. Матриця відповідальності

Види робіт	Відповідальні особи				
	Організатор проекту	Моделі	Гример	Фотограф	ЗМІ
Розробка проекту	В				
Направленість на привернення уваги	Кп	Вв	В	В	В
Втілення проекту	Кп	В			
Відповідальний за результати проекту	П	Пв		Пв	

*Умовні позначення:

В – виконавець

Вв - відповідальний виконавець

Пв - помічник виконавця

П - прийняття робіт

Кп - керування процесом

Цей підпункт є ключовим для аналізу речей необхідних для створення проекту: розуміння актуальності проблеми проекту, написання його концепту, розрахунку цілей та ризиків, розпису організаційної структури.

3.2 Комунікативна частина проекту

Для того, щоб проект мав змогу виконати поставлені задачі необхідно набрати цільову аудиторію, що точно прийде на показ. Для цього необхідно запусити рекламу, що дійсно спрацює:

- реклама в Instagram, Telegram;
- соціальні ролики по телебаченню;
- банери;
- листівки.

Для різної цільової аудиторії підійде різна реклама, тому треба розібрати це питання більш детально.

Таблиця 1.6. Медійний план проекту

Рекламні канали	Формат реклами	Охоплення	Частота реклами	Вартість реклами
Реклама в Instagram, Telegram	Рекламні пости, сторіс, рілс, реклама у тематичних чатах	60%	3	10000 грн
Соціальні ролики по телебаченню	Відео	50%	2	7000 грн
Друковані листівки	Текстово-графічна реклама	30%	2	1000 грн
Вулиця	Банерна реклама	40%	1	6000 грн
Загалом				24 000 грн

Для більшого розуміння того, як має виглядати реклама в Інстаграмі, я вирішила створити приклад рекламного макету, для нього я використала свої матеріали з фотосесії за тематикою мого перформансу[ДОДАТОК Г]

Після запуску проекту потрібно постійно робити його моніторинг та оцінку. Це може у прямому сенсі вплинути на результати проекту.

Важливими показниками результатів та інформації про проект є:

- кількість людей з учасників, що відмовились від споживання хутра після проекту;
- висвітлення у ЗМІ;
- привернення уваги до проблеми;
- зменшення попиту на натуральне хутро

Терміни проекту – 1 рік:

1. Перший місяць – задум проекту та його аналіз
2. Другий місяць організація проекту
3. Третій місяць – втілення проекту
4. Дев'ять місяців – аналіз результатів проекту

Цей пункт є завершальним для запуску проекту, після нього ми можемо починати шукати спонсорів, розраховувати бюджет та починати втілювати його у життя.

3.3 Економічна складова проекту

Життєвий цикл проекту – це часовий проміжок від зародження проекту до його реалізації. Для того, щоб систематизувати цей процес та правильно розрахувати бюджет проекту, важливо прописати усі його складові та етапи, тому робимо таку схему:

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТА АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ
2. ПОСТАНОВКА ЦІЛЕЙ ТА ЗАВДАНЬ ПРОЕКТА
3. АНАЛІЗ ЦА
4. НАПИСАННЯ СЦЕНАРІЮ
5. ПОШУК СПОНСОРІВ
6. РОЗРОБКА ПРОЕКТУ
7. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТУ
8. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ПРОЕКТУ

9. ПОСТАНОВКА ІНШИХ ЗАВДАНЬ ПРОЕКТУ

10.ЗАВЕРШЕННЯ ПРОЕКТУ

11.АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОЕКТУ

Без фінансового плану проект не може існувати. Це той самий план, через який ми шукаємо спонсорів, в нього входять доходи та витрати на проект.

Таблиця 1.7. Фінансовий план проекту

№	Доходи	Загалом, грн
1	Власнікошти	-
2	Бюджетнікошти	-
3	Коштиблагодійнихфондів	-
	Загалом	Проект не розрахований на комерцію
№	Витрати*	Загалом, грн
I	Заходи в рамках проекту	
1	Модельний показ	100000
2	Фотозони	10000
3	ЗМІ	10000
II	Обладнання та матеріали	
1**	Меблі (стілці, шафи, дивани, пуфи)	50000
2**	Технічнеобладнання (комп'ютери, проектори, колонки)	80000
3	Орендаприміщення	10000
III	Транспортнівитрати, добові	
1	Перевезення меблів	5000
2	Транспорт для персоналу	5000
IV	Додатковівитрати	
1	Реклама	50000
2	Непередбачуванівитрати	5000
V	Адміністративнівитрати	
1	Заробітна плата учасникампроекту	50000

2	Банківські витрати	2000
5	Витрати на комунікації	6000
	Загалом	383 000

Крім фінансового плану також необхідно створити матрицю ризиків, бо, на жаль, не завжди все складається так, як ми цього хочемо, і щоб не виникло складних ситуацій, потрібно наперед прорахувати ризики, що можуть виникнути. Це робиться також для того, щоб фінансування проекту було правильним.

Таблиця 1.7. Матриця ризиків проекту

Ймовірність	Рівень ризиків			
	Низький	Середній	Високий	Дуже високий
Малоймовірно	Недостатня кількість людей, які прийдуть			
Можливо		Не знайти спонсорів	Зростання витрат	
Висока ймовірність				Нерозуміння людьми проекту

Висновки до розділу III

Розділ був повністю присвячений розробці, плануванню та створенню проекту. У ньому я: проаналізувала актуальність проблеми майбутнього проекту, створила дерево проблем проекту, розписала концепт проекту, зробила SWOT-аналіз, PEST-аналіз, CATWOE-аналіз, SMART-аналіз, прописала основні цілі та завдання проекту, визначила цільову аудиторію, бенефіціарів, стейкхолдерів проекту, визначила ключові фактори успіху проекту, створила організаційну структуру проекту, матрицю відповідальності, прописала необхідну рекламу, медійний план проекту, визначила термін проекту, розробила життєвий цикл проекту, розрахувала витрати та створила фінансовий план і прописала матрицю ризиків проекту.

ВИСНОВКИ

У підсумку можу сказати, що перформанси дійсно є дуже актуальною темою дослідження у сфері культури. Особливо це стосується саме соціальних перформансів, бо ця тематика ще недостатньо розповсюджена, а отже є над чим працювати. Бо з першого та другого розділів можу зробити висновки, що перформанси дійсно дуже гарна методика просування та поширення способів вирішення соціальних проблем. І моя робота доводить те, що цю тематику ми маємо виводити в маси. Також можна сказати, що менеджери соціокультурної діяльності дуже впливають на створення та просування перформансів в цілому. Також варто сказати, що у своїй роботі я довела актуальність проблеми заради вирішення якої я створюю проект.

Розглянемо більш детально цілі та завдання роботи, що були виконані:

Метою дослідження був аналіз перформансу, як однієї з форм соціокультурної діяльності та створення відповідного проекту. Можемо сказати, що мета є виконаною. У першому розділі я детально розглянула тематику перформансів і соціокультурної діяльності, а у другому розділі

проаналізувала сферу соціальних перформансів в Україні та за кордоном. Завершальним етапом мого дослідження був створений проект.

Завдання, що були виконані під час написання дипломної роботи:

- виокремила основні поняття дослідження:

Перший розділ був присвячений теоретичній частині мого дослідження. У пункті 1.1 я виокремила розписала детально про основні поняття моєї роботи. Довела їхню значимість та пов'язала між собою.

- визначила роль менеджера соціокультурної діяльності у створенні та просуванні перформансу;

У першому розділі, а саме у підпункті 1.3 я привела конкретні аргументи щодо важливості ролі менеджера соціокультурної діяльності у створенні та просуванні перформансу, розписала його конкретні обов'язки.

- проаналізувала такий феномен як «перформанс» в Україні та за кордоном:

Другий розділ моєї роботи був повністю присвячений аналітиці такого феномену як «перформанс» в Україні та за кордоном. Я провела аналіз поточної ситуації цього виду мистецтва в нашій країні та інших, привела конкретні приклади та зробила висновки і поради щодо подальшого розвитку цієї сфери.

- створила соціокультурний проект, спрямований на змінення цінностей людей щодо використання хутра тварин

Третій розділ моєї роботи був повністю присвячений створенню проекту. Я розробила концепцію, проаналізувала його проблему, прописала основні цілі та завдання, визначила цільову аудиторію, ключові фактори успіху проекту, прописала необхідну рекламу для просування, розрахувала витрати та створила фінансовий план проекту.

Отже, можу зробити висновки, що тема дослідження є повністю розкритою, усі її цілі та завдання виконані. Я надала достатньо даних для аналізу даної тематики та розробила власний проект.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Goldberg R. Performance Art: From Futurism to the Present / R.L. Goldberg. — New-York : Thames & Hudson, 2005. — 256 p.
2. Harrison C. Art in theory 1900—1990 an anthology of changing ideas / C. Harrison & P. Wood. — Oxford UK & Cambridge USA : BLACKWELL, 1992. — 797—892 p.
3. Kirshenblatt-Gimblett B. Performance Studies. In Bial H. (Ed.) The Performance Studies Reader. Routledge, 2004. 40–53 p.
4. LeWitt S. Paragraphs of Conceptual Art, Artforum / LeWitt S.. — Vol. 5. — № 10. — 1967 (summer). — 79—83 p.
5. One Billion Rising Revolution - Режим доступу: <https://www.onebillionrising.org/> (дата звернення: 07.05.2023)
6. Performance art. Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus. Cambridge University Press - Режим доступу: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/performance-art> (дата звернення: 07.05.2023)

7. Performanceart. CollinsEnglishDictionary. Complete&Unabridged. 10th ed. HarperCollinsPublishers – Режим доступу: <http://dictionary.reference.com/browse/performance-art> (дата звернення: 04.05.2023)
8. Performance, OxfordDictionaries web-site, «performance» – Режим доступу: http://www.oxforddictionaries.com/us/definition/american_english/performance?q=performance (дата звернення: 02.05.2023)
9. Performatyka. Terytoria / red. Bal E., Kosiński D. Kraków: WydawnictwoUniwersytetuJagiellońskiego, 2017. 328 s.
10. Абисова М. Видовище як форма масової комунікації в умовах комунікаційного плюралізму // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія. 2011. Том 14, № 2 – Режим доступу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPK/article/view/8780> (дата звернення: 01.05.2023)
11. Алфьорова З.І. Перформанс як візуальне мистецтво. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв: наук. журнал. 2006. Вип. 7. С. 3-8.
12. Баканурський А., Майданний перформанс Середньовіччя, «Мистецтвознавство України: збірник наукових праць», 2009, вип. 10, С. 112–117.
13. Бахманн-Медик Д. Культурные повороты. Новые ориентиры в науках о культуре. М.: НЛЮ, 2017. С. 504.
14. Вбивство тварин заради хутра: чи потрібні Україні хутрові ферми? - Режим доступу: <https://pravdatutnews.com/society/2021/09/24/8515-vbyvstvo-tvaryn-zarady-hutra-chy-potribni-ukrayini-hutrovi-fermy> (дата звернення: 10.05.2023)
15. Великочий В. С., Шикеринець В. В. Менеджмент соціокультурної діяльності. Київ : ТОВ «Видавничий дім АртЕк», 2018. С. 405.

16. Вишеславський Г. Перформанс в культурі та мистецтві 1950–2010 років. Плинність форм і змістів / Сучасне мистецтво – 2019. Вип. 15. С. 77–101.
17. Вишеславський Г. Самоорганізація художнього життя у Львові кінця 1980-х — початку 1990-х рр. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mysu_2008_9_33 (дата звернення: 05.05.2023)
18. Гончаренко Д., Практики використання відео у перформанс-арті, «Сучасне мистецтво», 2014, вип. 10, С. 58–61.
19. Гундорова Т. Український Євромайдан: соціалізація і перформанс // Критика. 12 грудня 2019 – Режим доступу: <https://krytyka.com/ua/articlesukrayinskyy-evromaydan-sotsiyalizatsiya-i-performans> (дата звернення: 06.05.2023)
20. Доній Анжела : Контактна імпровізація і перформанс – Режим доступу: <https://anjelikadoniy.com/> (дата звернення: 01.05.2023)
21. Клековкін О. Nomosimultane: Нарис про людину одночаснута її перформанси, скоєні і нескоєні, як у театрі, так і поза його межами / Інститут проблем сучас. мистец. НАМ України – Київ: Арт Економі, 2015. С. 144.
22. Кожушко Л. Ф., Кузнецова Т. О. Менеджмент організацій: теорія та практика. Рівне : НУВГП, 2016. С. 396.
23. Корнєєва Т., „Символічне недосяжне” в сучасному українському жіночому перформансі, «Магістеріум. Культурологія», 2015, вип. 59, С. 16–21.
24. Кочубей Н.В. Соціокультурна діяльність: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2017. С. 122.
25. Лачко О., Культурологічні особливості становлення українського театрального перформансу, «Культура України. Серія: Культурологія», 2015, вип. 48, С. 229–237.
26. Менеджмент соціокультурної діяльності / за ред. В. П. Пасічник. Львів: Растр-7, 2018. С. 208.

27. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання. Частина 1: Дидактика, логіка, методологія. Суми: ФОП Цьома С. П., 2017. С. 198.
28. Пашкевич М., Перформансна комунікація: витоки та трансформації, «Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія», 2017, вип. 13, с. 82–91.
29. Рибаків В. Перформанс як способ проблематизації присутності // Філософские науки. 2016. Вип. 11. С. 159–163.
30. Скільки тварин щороку вбивають заради хутра в Україні: жахливі цифри – Режим доступу: https://24tv.ua/skilki_tvarin_shhoroku_vbivayut_zaradi_hutra_v_ukrayini_zhahlyvi_tsifri_n1117492 (дата звернення: 02.05.2023)
31. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія : вид. друге, перероб. і доп. Київ : НАККіМ, 2016. С. 353.
32. Три головні перформанси Марини Абрамович і Улая — Режим доступу: <https://vogue.ua/article/culture/art/3-samyh-izvestnyh-performansa-mariny-abramovich-i-ulaya-39837.html> (дата звернення: 01.05.2023)
33. Українки візьмуть участь у OneBillionRising - Режим доступу: <https://gwaramedia.com/ukrainki-vizmut-uchast-u-one-billion-rising/> (дата звернення: 07.05.2023)
34. Хутро та 2021 рік – Режим доступу: <https://ciwf.in.ua/?p=3269> (дата звернення: 10.05.2023)
35. Чому хутро - криваве жлобство – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/columns/2019/01/26/235289/> (дата звернення: 11.05.2023)
36. Чудовська-Кандиба І.А. Перформанс візуальних комунікативних практик у сучасному соціокультурному просторі / Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства : зб. наук. праць. — Вип. 15. — Харків, 2009. — С. 280—282.

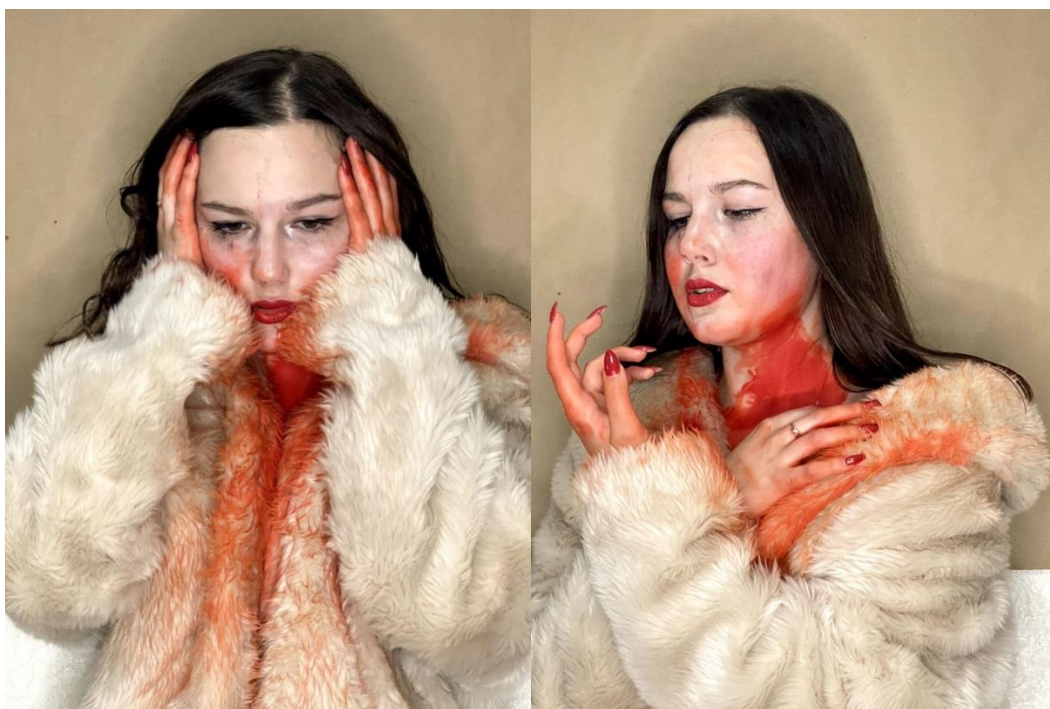
- 37.Штекель М. В Одесі пройде перформанс, прийнятий «на ура» в Європі – Режим доступу: <http://odart.od.ua/announces/carbido-tableodessa/> (дата звернення: 06.05.2023)
- 38.Шумська Я., Міжнародні фестивалі перформансу: виникнення, співпраця та мистецькийвзаємообмін, «Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура», 2015, № 8, С. 116–119.
- 39.Як зрозуміти перформанс: інструкція глядача - Режим доступу: <https://rubryka.com/article/zrozumity-performans/> (дата звернення: 04.05.2023)

ДОДАТКИ:

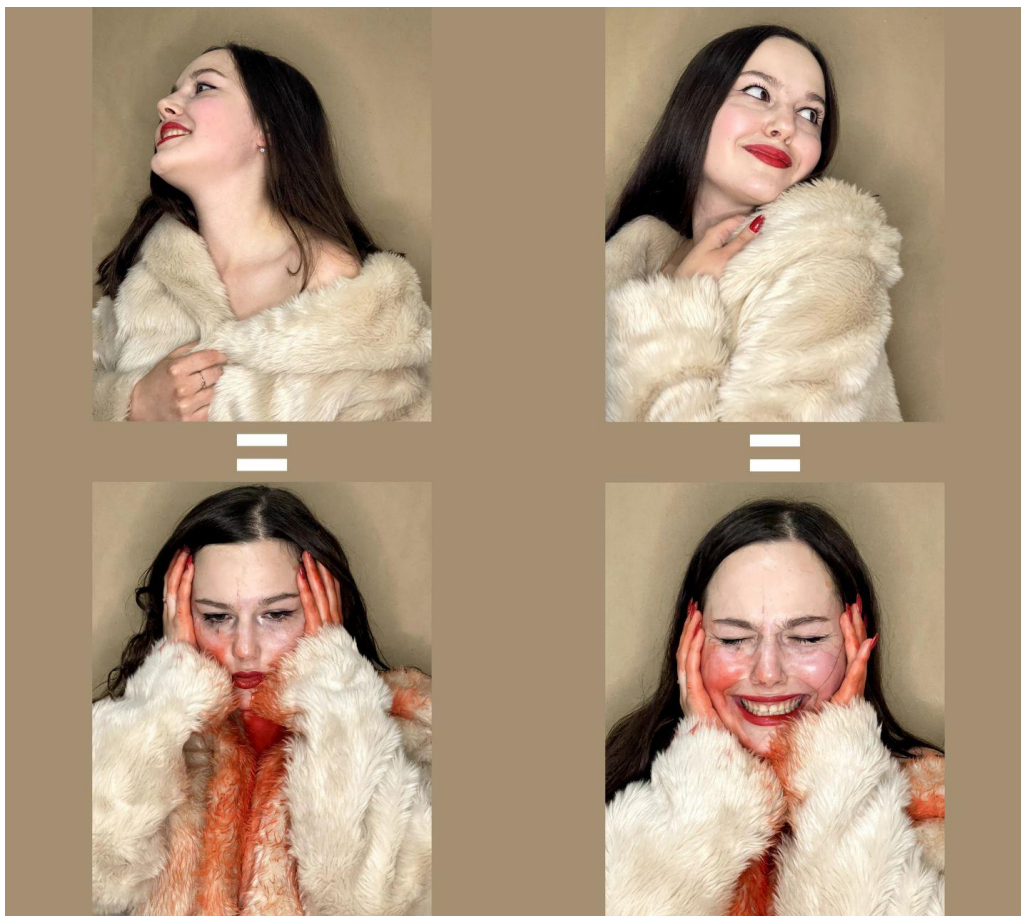
ДОДАТОК А:

ДОДАТОК Б:

ДОДАТОК В:

ДОДАТОК Г:

